

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Mesto Trenčín**, so sídlom v Trenčíne, Mierové námestie 2, IČO: 00 312 037, proti žalovanej: **PhDr. Mgr. A.**, bývajúca v Trenčíne, Š., zastúpenej Mgr. Xéniou Hofierkovou, advokátkou, so sídlom v Trenčíne, Mierové námestie 37, **o vypratanie bytu**, vedenej na Okresnom súde Trenčíne pod sp. zn. 15 C 377/2012, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 10. júna 2015 sp. zn. 17 Co 994/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

1. Okresný súd Trenčín rozsudkom zo 16. mája 2013 č. k. 15 C 377/2012-67 uložil žalovanej do 15 dní vypratať byt č. 12 nachádzajúci sa na treťom poschodí bytového domu súpisné číslo X. na ulici V. v Trenčíne pozostávajúci z troch izieb, kuchyne a príslušenstva. Žalobcovi náhradu trov konania nepriznal. Vychádzal zo zistenia, že sporové strany uzavreli zmluvu o nájme, ktorou žalobca odovzdal žalovanej ako nájomkyni do užívania predmetný byt. Nájom bol dohodnutý na dobu určitú do 28. februára 2013. Pred uplynutím doby nájmu žalobca listom z 18. júla 2012 dal žalovanej výpoveď z nájmu z dôvodu, že hrubo porušila povinnosti vyplývajúce z nájmu bytu tým, že nezaplatila nájomné a plnenia spojené s nájmom bytu za dlhší čas ako tri mesiace. Keďže žalovaná nepreukázala, že by napadla platnosť výpovede z nájmu, považoval ju súd prvej inštancie za platnú. List s výpoveďou z nájmu žalovaná prevzala 13. augusta 2012 a 1. septembra 2012 jej začala plynúť výpovedná doba tri mesiace, ktorá mala uplynúť 30. novembra 2012. Žalovaná

namietala, že v čase doručenia výpovede bola v hmotnej núdzi z objektívnych dôvodov, čím sa podľa § 710 ods. 4 Občianskeho zákonníka mala jej výpovedná lehota predĺžiť o ochrannú lehotu v trvaní šesť mesiacov, takže by skončila 31. mája 2013. Túto námietku označil súd prvej inštancie za irelevantnú, pretože uplynula doba, na ktorú bol nájom predmetného bytu so žalovanou dojednaný. Ak žalovaná nebola v čase doručenia výpovede z nájmu bytu v hmotnej núdzi z objektívnych dôvodov, zanikol jej nájom uplynutím výpovednej doby 30. novembra 2012. Ak bola v hmotnej núdzi z objektívnych dôvodov, predĺžila sa výpovedná doba o ochrannú dobu šesť mesiacov, ale pred uplynutím tejto doby došlo 28. februára 2013 k skončeniu nájmu bytu podľa § 710 ods. 2 Občianskeho zákonníka uplynutím času na ktorý bol nájom dojednaný. Preto v čase rozhodovania súdu (16. mája 2013) nájom bytu v dôsledku jeho zániku medzi sporovými stranami neexistoval. Preukázanie okolností, či žalovaná bola v čase doručenia výpovede z nájmu bytu v hmotnej núdzi z objektívnych dôvodov, považoval za právne irelevantné, pretože žalovaná predmetný byt užívala bez právneho dôvodu. Žalovaná nemá nárok na bytovú náhradu, pretože jej nájom bytu skončil uplynutím doby, na ktorú bol dojednaný. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O. s. p..

2. Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 10. júna 2015 sp. zn. 17 Co 994/2013 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Vychádzal zo zistenia (v závislosti od námietok žalovanej), že súd prvej inštancie vo veci vytýčil termín pojednávania na 16. mája 2013. Predvolanie bolo žalovanej doručené 4. mája 2013. Podaním doručeným súdu prvej inštancie 9. mája 2013 žalovaná žiadala o odročenie pojednávania z dôvodu zlého zdravotného stavu, pre ktorý nie je spôsobilá pojednávanie absolvovať. K žiadosti o odročenie pojednávania priložila aj lekárske správy a stanovisko ošetrojúcej lekárky, ktorá uviedla, že nie je vhodné, aby sa žalovaná v súčasnom stave zúčastňovala súdnych pojednávaní. Túto žiadosť však súd prvej inštancie neakceptoval a na pojednávaní 16. mája 2013 vo veci rozhodol. Tento postup súdu prvej inštancie nemožno považovať za správny, pretože neboli splnené podmienky na rozhodnutie vo veci bez účasti žalovanej. Z dôvodu hospodárnosti konania a z dôvodu vyhnutia sa zrušeniu rozhodnutia súdu prvej inštancie podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (za situácie, že toto rozhodnutie súdu prvej inštancie je inak vecne správne), rozhodol sa odvolací súd sám odstrániť zistenú vadu konania na súde prvej inštancie. Preto odvolací súd vytýčil vo veci odvolacie pojednávanie, a to celkom tri razy. Na pojednávanie 11. februára 2015 sa žalovaná nedostavila, žiadosťou doručenou odvolaciemu súdu

4. februára 2015 požiadala o odročenie pojednávania z dôvodu kontroly u ošetrojúceho lekára a z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu. K svojej žiadosti predložila preukaz dočasnej pracovnej neschopnosti a potvrdenie ošetrojúceho lekára, ktorý neodporučil účasť žalovanej na odvolacom pojednávaní pre zlý zdravotný stav. Odvolací súd zistil, že žalovaná je dlhodobo práceneschopná a požiadal ošetrojúceho lekára o oznámenie, či zdravotný stav žalovanej je taký, že nie je schopná bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu zúčastniť sa pojednávania vo veci. Ošetrojúci lekár žalovanej podaním doručeným odvolaciemu súdu 8. apríla 2015 oznámil, že zdravotný stav žalovanej je v súčasnosti taký, že táto je schopná bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu zúčastniť sa súdneho pojednávania. Odvolací súd preto vytýčil ďalšie odvolacie pojednávanie na 29. apríla 2015, avšak bezprostredne pred ním žalovaná podaním doručeným odvolaciemu súdu 27. apríla 2015 požiadala znovu o odročenie pojednávania z dôvodu, že sa dala vo veci právne zastúpiť. Na odvolacie pojednávanie sa žalovaná a ani jej právna zástupkyňa nedostavili a keďže odvolací súd zistil, že nebola dodržaná 5 dňová lehota na prípravu pojednávania, toto odvolacie pojednávanie odročil na 10. júna 2015. Podaním doručeným odvolaciemu súdu 8. júna 2015 žalovaná požiadala o odročenie odvolacieho pojednávania z dôvodu neprítomnosti jej právnej zástupkyne a z dôvodu neuspokojivého zdravotného stavu žalovanej. Tejto žiadosti so zreteľom na predchádzajúce zistenia odvolací súd nevyhovel. Žalovaná a jej právna zástupkyňa boli na odvolacie pojednávanie 10. júna 2015 predvolané so značným časovým predstihom a argumentácia právnej zástupkyne žalovanej, že sa nemôže pre mimoriadne pracovné povinnosti zúčastniť vytýčeného odvolacieho pojednávania nebola odvolaciemu súdu preukázaná. Preto odvolací súd uzavrel, že žalovaná a ani jej právna zástupkyňa nepreukázali takýto dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania, pre ktorý by nemohol odvolací súd vo veci konať a rozhodnúť. Pokiaľ ide o vec samú, odvolací súd konštatoval, že nájomný vzťah medzi sporovými stranami bol dojednaný na dobu určitú, a to do 28. februára 2013, pričom táto uplynula už pred viac ako dvoma rokmi, a preto (v zhode so súdom prvej inštancie) považoval za právne irelevantné zaoberať sa skutočnosťami, či výpovedná lehota, ktorú dal žalobca žalovanej pre neplatenie nájomného, bola trojmesačná alebo sa zo zákona predĺžila o ochrannú lehotu v trvaní šesť mesiacov. Už v čase rozhodovania súdu prvej inštancie nájom bytu zanikol uplynutím doby. Záver súdu prvej inštancie o tom, že žalovaná nemá právo na bytovú náhradu, pretože nájomný vzťah so žalobcom bol dojednaný na dobu určitú a medzi sporovými stranami nebola žiadna dohoda o bytovej náhrade, považoval odvolací súd za vecne správny. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p..

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná a navrhla, aby dovolací súd rozsudky súdov oboch inštancií zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. t. j., že jej postupom súdov bola odňatá možnosť konať pred súdom a dovolanie odôvodnila ust. § 241 ods. 2 písm. a/, b/, c/ O. s. p. t. j., že v konaní došlo k vade uvedenej v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., konanie bolo postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie a súdy prejednávajú vec nesprávne právne posúdili. Poukázal na to, že oba nižšie súdy rozhodli bez jej prítomnosti aj napriek tomu, že žiadala pojednávanie odročiť a chcela sa zúčastniť najbližšieho pojednávania. Lekárske potvrdenie na základe relevantných dôvodov dokumentovalo, že súdy nemôžu rozhodnúť bez jej prítomnosti. Pojednávania na súdoch oboch inštancií sa nemohla zúčastniť z dôvodu psychických problémov, ktoré jej spôsobil žalobca svojimi právnymi postupmi a znemožnením sa zamestnať. Na súde prvej inštancie predložila lekárske správy, ktoré jednoznačne dokumentovali, že žalovaná nie je schopná sa zúčastniť pojednávania, ktoré však tento súd neakceptoval a vo veci samej vyniesol rozsudok. Obdobným spôsobom postupoval aj odvolací súd, ktorý taktiež neakceptoval žiadosť žalovanej o odročenie odvolacieho pojednávania z dôvodu zlého zdravotného stavu a znemožnil jej takto prakticky realizovať zásadu ústnosti v občianskom sporovom konaní. Pokiaľ ide o výpoveď z nájmu bytu treba konštatovať, že v jej prípade sa výpovedná lehota predĺžila o ochrannú lehotu v trvaní šesť mesiacov z dôvodu jej hmotnej núdze z objektívnych dôvodov a skončila až 31. mája 2013. Je pravda (a vyplynulo to aj z vykonaného dokazovania), že už v čase rozhodovania súdu prvej inštancie nájom bytu medzi sporovými stranami zanikol v dôsledku uplynutia doby, na ktorú bol dojednaný. Súdy však nebrali do úvahy, že žalobca porušil zákon tým, že neposkytol žalovanej náhradný byt a splátkový kalendár na splácanie dlžného nájomného. Nesprávny je aj záver oboch súdov, že medzi sporovými stranami nebola dojednaná bytová náhrada. V skutočnosti takáto bytová náhrada dojednaná bola a v zmysle § 4 zákona č. 189/1992 Zb. má žalovaná na túto náhradu právo. Navyše žalobca v konaní zámerne zamlčal, že podvodnými praktikami vytvoril podmienky, na základe ktorých vyhodil žalovanú zo zamestnania, znemožnil jej poberať príjem a dostal ju takto do situácie, kedy v dôsledku platobnej neschopnosti nemohla uhrádzať nájomné. Keďže žalovaná je matka starajúca sa o maloleté dieťa, išlo zo strany žalobcu o likvidačné konanie. Po výpovedi z pracovného pomeru je žalovaná od 19. októbra 2012 práceneschopná, poberá dávky sociálneho zabezpečenia, a to za situácie, že je samoživiteľkou rodiny a stará sa o osemročné dieťa. V praxi sa stávajú prípady, keď nájomca síce chce platiť nájomné, ale dostane sa do situácie, že ho platiť nemôže

v dôsledku nedostatočného príjmu. Práve preto bola do zákona (§ 711 ods. 1 písm. d/ Občianskeho zákonníka) zavedená určitá ochrana v podobe ochrannej lehoty šiestich mesiacov, o ktorú sa predlžuje trojmesačná výpovedná lehota. Žalovaná so zreteľom na popísanú situáciu splnila všetky podmienky, aby sa výpovedná lehota z nájmu bytu v jej prípade predĺžila v zmysle citovaného § 711 ods. 1 písm. d/ Občianskeho zákonníka a so zreteľom na všetky okolnosti (najmä s ohľadom na výchovu maloletého nezaopatreného dieťaťa) jej mala byť poskytnutá zodpovedajúca bytová náhrada.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu žalovanej navrhol dovolanie ako neprípustné odmietnuť.

5. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016 platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 vetá prvá C. s. p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované. Prechodné (intertemporálne) ustanovenia zákona upravujú režim prechodného spolupôsobenia skoršieho a neskoršieho práva. Počas pôsobenia prechodných ustanovení sa v stanovenom rozsahu dočasne používajú skoršie právne normy, ktorých platnosť a účinnosť zanikla.

6. Slovenská republika je právny štát (vid' článok 1 Ústavy SR). K imanentným znakom právneho štátu neodmysliteľne patrí aj požiadavka právnej istoty a ochrany dôvery v právny poriadok súčasťou čoho je i zákaz retroaktívneho pôsobenia zákonov. Z požiadavky právnej istoty jednoznačne vyplýva, že zákon pôsobí iba do budúcnosti. V opačnom prípade jednotlivé subjekty práva (strany civilného sporového konania) nemali istotu, či ich procesné úkony urobené podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebudú neskôr (po prijatí nového zákona) a s účinkami ex tunc posudzované ako právne neúčinné, s vylúčením možnosti uplatniť riadne a v súlade so zákonom už nadobudnuté práva. Ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný (pozri bližšie závery, ku ktorým dospel ústavný súd v rozhodnutí sp. zn. PL.ÚS 36/1995).

7. Nová právna úprava obsiahnutá v prechodných ustanoveniach dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikability procesnoprávných noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to i na konania začaté pred dňom účinnosti C. s. p.

Zároveň však v ustanovení § 470 ods. 2 C. s. p. pamätá aj na situácie v ktorých by nová právna úprava zhoršila postavenie strany.

8. Dovolanie – procesný úkon strany civilného sporového konania je prejav jej vôle adresovaný súdu, ktorý smeruje k uplatneniu procesných práv, ktoré s takýmto procesným úkonom spája zákon. Podaním dovolania začalo v prejednávanej veci dovolacie konanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzajúc z vyššie uvedeného ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote strana zastúpená v súlade so zákonom v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie žalovanej smerujúce proti výroku o potvrdení rozsudku súdu prvého stupňa treba odmietnuť.

9. Najvyšší súd skúmal najskôr, či právne účinky dovolania žalovanej, ktoré malo urobiť tento procesný úkon podľa právneho stavu v čase podania dovolania (a ktoré zostali v zmysle § 470 ods. 2 C. s. p. zachované), umožňovali meritórny dovolací prieskum. Zo všeobecných princípov právneho štátu, predovšetkým z princípu legitímnych očakávaní, ochrany nadobudnutých práv a dôvery subjektov práva v právo samotné totiž vyplýva, že procesné úkony subjektov civilného sporového konania (vrátane dovolania) vykonané počas platnosti a účinnosti skoršieho procesného predpisu sa vo sfére svojich účinkov prejavujú s relevanciou pre konanie samotné aj počas účinnosti nového procesného predpisu. Procesný úkon vyvoláva teda procesné účinky do procesnej budúcnosti, v ktorej sa účinky (následky) tohto úkonu uznávajú aj vtedy, ak nová právna úprava už s takýmto následkom nepočíta.

10. V okolnostiach prejednávanej veci medzi právne účinky, ktoré sú spojené s podaním dovolania žalovanej, nepatrí možnosť dovolacieho súdu posúdiť vecnú správnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu vo výroku o potvrdení rozsudku súdu prvej inštancie. Právo na súdnu ochranu totiž nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa podaním dovolania nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie sa v dovolacom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže dovolací súd konať a rozhodnúť (pozri bližšie rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I ÚS 4/2011). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť mimoriadneho opravného prostriedku dovolateľa pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne

zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj tiež rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II ÚS 172/2003).

11. Žalovaná podaním dovolania chcela vyvolať účinok ňou želaný - meritórny dovolací prieskum zavŕšený zrušením napadnutého rozhodnutia. Právny poriadok platný a účinný v čase podania dovolania žalovanej, nepovažoval ale tento jeho mimoriadny opravný prostriedok za procesne prípustný (vo vzťahu k výroku o potvrdení rozsudku súdu prvej inštancie) a vyvolávajúci dovolateľkou sledovaný účinok. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

12. Dovolanie žalovanej, ktorým je napadnutý potvrdzujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu, nesmeruje proti rozsudku majúcemu znaky niektorého z rozsudkov uvedených v § 238 ods. 1 až 3 O. s. p.

13. Účinok, ktorý sledovala žalovaná podaním dovolania – ani pri rešpektovaní § 237 ods. 1 O. s. p. podľa doterajšej právnej úpravy nenastal v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré žalovaná v dovolaní namietala tvrdiac, že súdy nesprávne posúdili otázku predĺženia výpovednej lehoty vo vzťahu k nájmu bytu užívaného žalovanou.

14. Právnym posúdením je činnosť súdu pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

15. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (pozri § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (pozri tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napr. sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O. s. p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

16. S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku (§ 238 O. s. p.), ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (t. j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

17. Treba uviesť, že z hľadiska § 237 ods. 1 O. s. p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

18. Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní ich existencia ani nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania žalovanej preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

19. Žalovaná v dovolaní namieta, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

20. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú

vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O. s. p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv – pozri napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O. s. p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O. s. p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O. s. p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O. s. p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O. s. p.).

21. Pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov (§ 119 ods. 1 O. s. p.).

22. Účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu o tom, čo sa o ňom dozvedel alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti ho mohol predpokladať. Návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä a/ dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania, b/ deň, keď sa účastník o dôvode dozvedel, c/ ak je to možné, uvedenie elektronickej adresy, telefaxu alebo telefónu na ktoré súd bezodkladne oznámi ako návrh posúdil (§ 119 ods. 2 O. s. p.).

23. Ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Za takéto vyjadrenie sa považuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania (§ 119 ods. 3 O. s. p.).

24. Treba súhlasiť s názorom žalovanej (konštatuje to aj odvolací súd), že počas konania na súde prvej inštancie neriadil sa tento súd dôsledne citovanými ustanoveniami procesného predpisu – O. s. p. v znení platnom v čase rozhodovania tohto súdu. Žalovaná v prvoinštančnom konaní predložila potvrdenie o práceneschopnosti so stanoviskom jej ošetrojúceho lekára, ktoré spĺňalo požiadavky uvedené v § 119 ods. 2 O. s. p., avšak toto potvrdenie súd prvej inštancie neakceptoval, vo veci konal a rozhodol. Toto pochybenie súdom prvej inštancie sa pokúsil napraviť odvolací súd, ktorý zároveň mienil umožniť žalovanej vyjadriť sa na odvolacom pojednávaní a za tým účelom (v zmysle vyššie

uvedeného) vytýčil v prejednávanej veci celkom tri odvolacie pojednávania. Na tieto odvolacie pojednávania sa však žalovaná nedostavila a neskôr ani jej právna zástupkyňa, ktorú v priebehu odvolacieho konania žalovaná poverila svojim zastúpením. Treba súhlasiť s názorom odvolacieho súdu, že vo vzťahu k ostatnému odvolaciemu pojednávaniu vytýčenému odvolacím súdom na 10. júna 2015 nepredložila žalovaná vo svojej žiadosti o odročenie tohto odvolacieho pojednávania zo 6. júna 2015 potvrdenie ošetrojúceho lekára vyžadované ust. § 119 ods. 2 O. s. p., naopak z lekárskej správy z 2. apríla 2015 (č. I. 252 spisu) vyplýva, že žalovaná v čase vydania tejto lekárskej správy mohla bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť súdneho pojednávania napriek tomu, že bola v tom čase práceneschopná. Taktiež právna zástupkyňa žalovanej v jej (osobitnej) žiadosti o odročenie pojednávania, ktorú odôvodnila mimoriadnymi pracovnými povinnosťami nijakým spôsobom tieto pracovné povinnosti bližšie neodôvodnila a nepreukázala. Nemožno preto konštatovať, že by postupom odvolacieho súdu, ktorý takýmto spôsobom napravil procesné pochybenie súdu prvej inštancie, došlo k odňatiu možnosti žalovanej pred súdom konať. Za týchto okolností dovolací súd konštatuje, že nemožno v prejednávanej veci potvrdiť výskyt procesnej vady uvedenej v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. so zreteľom na všetky vyššie popísané okolnosti tejto veci.

25. Dovolateľka namieta, že konanie odvolacieho súdu je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.). Tento dovolací dôvod, ktorý podobne ako nesprávne právne posúdenie možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, avšak sám osebe prípustnosť dovolania nezakladá, dovolateľka nijakým spôsobom nešpecifikuje a nekonkretizuje k akej inej vade v konaní došlo. Pokiaľ žalovaná namieta, že postup súdov pri zisťovaní skutkových podkladov pre rozhodnutie bol vadný, pretože oba sudy mylne dospeli k záveru, že medzi účastníkmi konania bola dojednaná bytová náhrada v prospech žalovanej, dovolací súd uvádza, že v prípade neúplnosti alebo nesprávnosti skutkových zistení a skutkových záverov, nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (obdobne tiež R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Ak k tejto nesprávnosti v niektorom súdnom konaní dôjde, nezakladá ani procesnú vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p. Vadu takejto povahy možno úspešne uplatniť iba

v procesne prípustnom dovolaní (o tento prípad ale v danej veci nejde). Sama tzv. iná vada prípustnosť dovolania nezakladá.

26. Po zistení, že dovolanie žalovanej podané pred 30. júnom 2016 nemalo v preskúmvanej veci procesný účinok umožňujúci podľa právnej úpravy platnej a účinnej do uvedeného dňa meritórny dovolací prieskum, najvyšší súd odmietol tento jej mimoriadny opravný prostriedok podľa § 447 písm. c/ C. s. p.

27. Výrok o trovách dovolacieho konania sa zakladá na ustanovení § 453 ods. 1 C. s. p. v nadväznosti na ustanovenie § 262 ods. 2 C. s. p. o ktorých rozhodne súd prvej inštancie.

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. januára 2017

JUDr. Ladislav Górász, v. r.
predseda senátu

JUDr. Oľga Trnková, v. r.
členka senátu

JUDr. Jozef Angelovič, v. r.
člen senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. M.